

ДОХІДНА ЧАСТИНА

Доходи бюджету зростають на 144 млрд. грн. (або на 14%), що відбувається через інфляцію і девальвацію гривні (курс на 2018 рік 30 грн. за долар).

Уряд збирає податки з добросовісних підприємств, проте нічого не робить з сировинно-олігархічним бізнесом, який виводить гроші за кордон.

Дохідна частина має формуватися за принципом справедливості. Усі повинні платити податки за однаковими правилами. Однак зараз вимог дотримуються лише порядні підприємці. А олігархи, отримуючи надприбутки уникають оподаткування. Це робиться через 3 найпоширеніші схеми:

1. **Виведення грошей за кордон через офшорні схеми** – від чого бюджет втрачає 50-65 млрд. грн. щороку.
2. **Виведення готівки через конвертаційні центри** – від чого бюджет втрачає 12-15 млрд. грн.
3. **Контрабанда та заниження цін на товари** - 25 – 70 млрд. грн. Окрім контрабанди, великі збитки бюджету завдають саме сировинно олігархічні клани, які вивозять товари за кордон за цінами, у десятки разів нижчими за ринкові.

Схеми ухилення від оподаткування	Приблизні втрати для бюджету млрд. грн.
Виведення грошей за кордон (офшорні схеми)	50-65
Конвертаційні центри (фіктивне підприємництво)	12-15
Порушення митних правил та контрабанда	25-70
Разом	87-150

Оцінка: Institute of Social and Economic Transformation <http://iset-ua.org/ua/novini/podatki/item/112-zvedena-tablytsia-porivnialnyi-analiz-fiskalnoho-efektu>

Тож навіть за мінімальними підрахунками маємо біля 90 млрд. потенційних надходжень – а це ще один оборонний бюджет країни.

1. Щоб зупинити **контрабанду та вивіз товарів за заниженими цінами - необхідно реформувати митницю**. А саме - закупити технічне обладнання (сканери, ваги тощо), спростити процедури при експорті, спростити систему оформлення вантажів та забезпечити автоматизацію всіх процесів й електронний документообіг. Також **необхідно запровадити механізм сплати податків із урахуванням ринкової, а не декларативної вартості товарів**, щоб можна було перевірити ціну товарів, які йдуть на експорт за заниженими цінами. Для цього необхідне забезпечити оперативний обмін інформацією з іншими країнами та порівняння митної вартості товарів.
2. **Виведення грошей за кордон необхідно зробити не вигідним**. Для цього потрібно щоб незалежно від того, яку країну виведені гроші, власники активів, які знаходяться в

Україні сплачували податок на прибуток в Україні. Тоді виведення грошей через офшорні схеми втрапить сенс.

3. **Щоб припинити діяльність конвертаційних центрів, їх треба також зробити не вигідними.** Це можна зробити прибравши податок на прибуток, та замінивши його на податок на виведений капітал, як того вимагає Податковий Кодекс. Це автоматично призведе до знищення всіх конвертаційних центрів, через які бізнес ухиляється від сплати податку на прибуток. Окрім цього – **податок на виведений капітал дасть необхідний поштовх для розвитку економіки.** Зараз українська економіка зростає щороку лише на 2%. Із такими темпами ми ніколи не розірвемо замкнене коло зубожіння. Потрібно дати можливість бізнесу розвиватися та реінвестувати гроші в Україні. Якщо бізнес не виводить гроші за кордон, а вкладає їх у розвиток всередині країни – збільшення зарплат, закупівлю обладнання нові проекти тощо – то не сплачує податків. Якщо гроші виводять з бізнесу – тоді потрібно сплатити податок на виведений капітал. **У короткотерміновій перспективі бюджет недоотримає 20-25 мільярдів гривень, утім це буде виправлено впродовж 2-3 років за рахунок розвитку економіки, зростання заробітних плат та реінвестицій. Ці втрати можна з легкістю компенсувати реформою митниці та прикриттям офшорних схем.**

І на останок – щоб економіка зростала, треба припинити «кошмарити» бізнес. В той час мільярди злітають в повітря на складах боєприпасів, СБУ бігає з обшуками по підприємствах, які сумлінно платять податки, замість того, щоб попереджати диверсії. **Щоб економіка зростала – бізнес треба захистити.** Тому «Самопоміч» вимагає прийняття законопроекту №4228 "Про фінансову поліцію", який передбачає створення незалежного органу, сформованого на конкурсній основі, за аналогією з НАБУ, який не втручається в роботу бізнесу до встановлення факту злочину. Фінансова поліція має замінити економічні підрозділи прокуратури, СБУ, нацполіції та податкову міліцію, які мають бути ліквідовані.

Тільки тоді добросовісні підприємства зможуть спокійно працювати, а не відкупатись від перевірок. І тоді в комплексі зі скасуванням податку на прибуток та запровадженням податку на виведений капітал, ми побачимо справжній розквіт економіки України.

Додатковим джерелом знаходжень до бюджету має стати поетапне впровадження ринку землі та детінізація оренди землі – це ще не менш як 20 мільярдів гривень щорічно. Необхідно поетапно відкривати ринок, аби люди могли розвивати фермерство. Проте є страх, що землю скуплять олігархи чи росіяни. Тому «Самопоміч» пропонує поетапне відкриття ринку з наступного року:

- продаж землі виключно громадянам України з обмеженням до 200 гектарів на одну людину
- заборона купувати землю іноземцям, а також юридичним особам до завершення російської окупації
- заборона продажу землі у державній і комунальній власності до завершення об'єднання територіальних громад.

ПРИПИНИТИ НАРОЩУВАТИ ВИТРАТИ НА БЮРОКРАТИЧНИЙ АПАРАТ

	2016	2017	2018	2018 vs 2016	2018 vs 2017	Збільшення тис. грн.	
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.				
БЮДЖЕТ УКРАЇНИ	674 518 823	814 263 173	948 128 808	141%	116%		
Верховна Рада України	943 424	1 128 541	1 669 657	177%	148%	541 116	Тільки на ВРУ, ДУС та СНМ виділяється коштів більше людям 0,9 млрд. грн. Верховна Рада буде коштувати на 0,5 млрд. більше - це 1,7 млрд. в 2018 році
вт. ч. Депутати Верховної Ради України	514 545	625 237	897 067	174%	143%	271 830	
Державне управління справами	1 357 037	2 118 114	2 364 148	174%	112%	246 034	
вт.ч. Президент України	456505	747 296	965 379	211%	129%	218 083	
Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату Кабінету Міністрів України	322405	1 401 968	1 503 794	466%	107%	101 825	
вт. ч. Кабінет Міністрів України	285 657	398 596	550 515	193%	138%	151 919	
АПАРАТИ МІНІСТЕРСТВ	118 780 161	162 816 819	187 597 986	158%	115%	24 781 167	За винятком Міністерства Оборони збільшення бюджетів апаратів Міністерств більше ніж зростає дохідна частина бюджету (у відсотках) є непрянтим.
Апарат Міністерства інфраструктури України	76 276	390 497	1 782 688	2337%	457%	1 392 191	
Апарат Міністерства інформаційної політики України	113 044	261 842	522 109	462%	199%	260 267	
Апарат Міністерства економічного розвитку і торгівлі України	1 175 144	1 465 811	2 900 369	247%	198%	1 434 558	
Апарат Міністерства юстиції України	25 830 37	7 994 584	11 962 136	463%	150%	3 967 552	
Апарат Міністерства культури України	2 387 986	3 684 756	4 860 818	204%	132%	1 176 063	
Апарат Міністерства оборони України	55 627 928	66 560 117	83 314 500	150%	125%	16 754 383	
Апарат Міністерства фінансів України	5 27 296	1 035 882	1 268 061	240%	122%	232 179	
Апарат Міністерства внутрішніх справ України	4 901 261	5 134 275	6 238 200	127%	122%	1 103 925	
Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	658 855	5 820 890	6 822 343	1035%	117%	1 001 453	
Апарат Міністерства молоді та спорту України	1 421 485	2 006 492	2 289 186	161%	114%	282 694	
Апарат Міністерства закордонних справ України	3 028 213	4 087 710	4 435 369	146%	109%	347 659	
Апарат Міністерства охорони здоров'я України	10 906 263	16 899 285	17 931 941	164%	106%	1 032 656	
Апарат Міністерства освіти і науки України	26 030 008	33 380 113	30 783 25	118%	92%	-2 596 588	
Апарат Міністерства соціальної політики України	6 487 161	9 050 903	8 153 479	126%	90%	-897 425	
Апарат Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	385 387	1 444 367	1 262 210	328%	87%	-182 158	
Апарат Міністерства енергетики та вугільної промисловості України	2 009 863	2 623 134	2 256 658	112%	86%	-366 476	
Апарат Міністерства екології та природних ресурсів України	460 954	976 161	814 395	177%	83%	-161 766	
Обласні державні адміністрації	3 167 070	7 262 672	9 527 148	301%	131%	2 264 476	2,2 млрд. для ОДА - скоро вибори.

10 мільярдів – ціна нарощування бюрократичного апарату держави (без урахування Міністерства оборони) у 2018 році. Ще майже 1 мільярд українці заплатять додатково за Верховну Раду, Президента та Кабінет Міністрів.

Тільки ОДА за останні 3 роки «подорожчали» втричі – від 3 до 9 мільярдів гривень.

«Самопоміч» вимагає:

Обмежити збільшення видатків на державний бюрократичний апарат і владу на рівні зростання економіки. Якщо у 2017 році це 2%, то саме на стільки може зростати бюджет бюрократії. У 2018 році фракція пропонує не збільшувати видатки на державний апарат взагалі і залишити фінансування на рівні 2017-го для усіх міністерств та центральних органів виконавчої влади за винятком:

- Міністерства оборони (тому що в цей апарат входять ЗСУ)
- Міністерство охорони здоров'я (тому що медична реформа потребує інвестицій)

«Самопоміч» вимагає зафіксувати витрати на держапарат на рівні 2017 року. Це дозволить заощадити 11 мільярдів гривень, які треба спрямувати на фінансування тих функцій держави, що переклали на місцеві бюджети: компенсацію пільг на комунальні послуги, утримання закладів освіти і культури тощо.

ПРИПИНИТИ БУДУВАТИ ПОЛІЦЕЙСЬКУ ДЕРЖАВУ

	2016	2017	2018	2018 vs 2016	2018 vs 2017	Збільшення тис. грн.
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.			
БЮДЖЕТ УКРАЇНИ	674 518 823	814 263 173	948 128 808	141%	116%	
Міністерство внутрішніх справ України	41 196 614	51 378 934	63 919 129	155%	124%	12 540 195
Апарат Міністерства внутрішніх справ України	4 901 261	5 134 275	6 238 200	127%	122%	1 103 925
Адміністрація Державної прикордонної служби України	5 516 268	7 797 882	9 043 800	164%	116%	1 245 918
Національна гвардія України	9 021 901	10 287 437	10 652 000	118%	104%	364 563
Державна міграційна служба України	1 401 409	2 120 156	2 873 929	205%	136%	753 773
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	5 584 566	8 288 265	10 744 000	192%	130%	2 455 735
Національна поліція	14 771 209	17 750 919	24 367 200	165%	137%	6 616 281
Генеральна прокуратура	3 306 748	5 041 090	6 768 863	205%	134%	1 727 774

Збільшення витрат тільки на поліцію і прокуратуру обійдуться громадянам у понад 8 мільярдів гривень. А загалом МВС та Генпрокуратура коштуватимуть на 14 мільярдів більше. Репресивний механізм отримує 70 мільярдів гривень, а це лише на 12 мільярдів менше, ніж бюджет Міністерства оборони.

- Збільшення витрат на Міністерство внутрішніх справ майже на 1 мільярд (з 5 до 6 мільярдів гривень) є неприйнятним
- Виділення додаткових 6,5 мільярдів гривень на поліцію (з 18 до 24 мільярдів гривень) – це неприпустимо
- Збільшення витрат на прокуратуру на 1,7 мільярдів (з 5 до 6,7 мільярдів гривень), якій ліквідували слідчі функції, є необґрунтованим

Фракція «Самопоміч» вимагає:

Зафіксувати витрати на МВС та Генпрокуратуру на рівні 2017 року. Це дозволить заощадити 14 мільярдів гривень, які треба спрямувати на:

- Програми підвищення енергоефективності – 6 мільярдів гривень
- Закупівлю ліків – 4 мільярдів гривень
- Програми кредитування та підтримки фермерів – 4 мільярдів. гривень

ПРИПИНИТИ ХОВАТИ КОРУПЦІЮ ЗА ДЕРЖАВНОЮ ТАЄМНИЦЕЮ

Сектор безпеки та оборони залишатиметься одним з пріоритетних напрямків фінансування на десятиріччя. За період з 2014 до кінця 2017 року українці витратили на цей сектор – 190 мільярдів гривень тільки бюджетних коштів. Це без урахування грошей, що люди самі збирали на допомогу армії. У бюджеті на 2018 рік передбачено ще 83 мільярди на Міністерство оборони. Тобто загальні витрати становитимуть 273 мільярди гривень. При цьому волонтери досі забезпечують ЗСУ необхідним, військові не мають сучасного обладнання і техніки, а зброя є застарілою.

Зараз НІХТО не знає, як і на що витрачає кошти Міністерство оборони. Так само невідомо, яким чином витратять гроші у 2018 році.

	2016	2017	2018	2018 vs 2016	2018 vs 2017	Збільшення тис. грн.
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.			
БЮДЖЕТ УКРАЇНИ	674 518 823	814 263 173	948 128 808	141%	116%	
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ	55 627 928	66 560 117	83 314 500	150%	125%	16 754 383
Апарат Міністерства оборони України	55 627 928	66 560 117	83 314 500	150%	125%	16 754 383
Керівництво та військове управління Збройними Силами України	336 607	384 552	499 900	149%	130%	115 348
Забезпечення діяльності Збройних Сил України та підготовка військ	42 735 578	53 820 564	60 035 606	140%	112%	6 215 042
Медичне лікування, реабілітація та санаторне забезпечення особового складу Збройних Сил України, ветеранів військової служби та членів їх сімей, ветеранів війни	1 537 822	1 996 838	2 383 149	155%	119%	386 311
Підготовка військових фахівців у вищих навчальних закладах, підвищення кваліфікації та перепідготовка військових фахівців і державних службовців, початкова військова підготовка та патріотичне виховання молоді	2 022 682	2 160 099	2 847 018	141%	132%	686 920
Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання	4 607 369	6 550 217	16 357 006	355%	250%	9 806 789
Будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України	687 316	751 022	857 601	125%	114%	106 579
Утилізація боєприпасів, рідинних компонентів ракетного палива, озброєння, військової техніки та іншого військового майна, забезпечення живучості та вибухопожежобезпеки арсеналів, баз і складів Збройних Сил України	100 555	140 737	334 219	332%	237%	193 482
Видатки для Міністерства оборони України на реалізацію заходів щодо підвищення обороноздатності і безпеки держави	3 600 000	527 900	-	0%	0%	-527 900
Завершення будівництва інженерних споруд з метою зміцнення обороноздатності держави	-	29 179	-	-	0%	-29 179
Здійснення заходів, пов'язаних з підвищенням рівня захищеності небезпечних об'єктів зберігання боєзапасу Збройних Сил	-	199 009	-	-	0%	-199 009

Збільшення видатків на армію потрібне і виправдане, у разі якщо ЗСУ отримають вищі зарплати, краще оснащення і новітню зброю.

«Самопоміч» вимагає ДО розгляду бюджету на 2018 рік:

1. Детальний кошторис видатків Міністерства оборони з забезпечення діяльності ЗСУ та підготовки війська. Із деталізацією до рівня військових частин/структурних підрозділів. А також розрахунок підвищення заробітних плат солдатам.
2. Детальний план закупівель та модернізації техніки із зазначенням моделей, підрядників, обсягів робіт і вартості замовлень, а також із обґрунтуванням Генерального штабу чи Міністерства оборони, чому потрібно придбати те чи інше озброєння/обладнання.
3. Аналогічний звіт про оборонні закупівлі у 2014-2016 роках.
4. Розгляд бюджету Міністерства оборони за окремою процедурою із заслуховуванням представників Генштабу і Міністерства та розвідок із аналізом загроз.

У 2018 році необхідно запровадити дієвий механізм цивільного контролю над сектором безпеки та оборони, зокрема:

- Провести незалежний аудит власності Міністерства оборони та фактичного забезпечення і структури ЗСУ
- Провести незалежний аудит ДК «Укроборонпром» і створити відкриту систему управління державними підприємствами у секторі безпеки та оборони

- Розпорядником усіх коштів, спрямованих на сектор безпеки та оборони, має бути виключно Міністерство оборони. Жодна інша державна інституція не має компетенцій для ефективного використання цих коштів.

ПРИПИНИТИ ГРАБУНОК ГРОМАД

На місцеві бюджети перекладають додаткові витрати з одночасним зменшенням надходжень у прихованому вигляді. Найбільше постраждають заможні громади – якщо раніше вони передавали до держбюджету 50% з доходу понад середній рівень у вигляді реверсної дотації, то зараз це становитиме 80%.

Загалом держава і так отримує 80% усіх податків. Натомість місцеві бюджети – лише 20%. За рахунок запропонованих змін громади формально отримуватимуть кошти, проте будуть змушені компенсувати державні пільги на оплату комунальних платежів.

Негативні наслідки для місцевих бюджетів:

1. **Повернення надміру сплачених сум податку на доходи фізичних осіб.** Це шахрайство: до місцевого бюджету ПДФО зараховують не повністю, а лише 60%. При цьому повертати доведеться усі 100% надміру сплачених податків
2. **Пільги на оплату комунальних послуг будуть компенсувати громади.** Ба більше, до категорій осіб, які отримуватимуть такі пільги, додали ветеранів **Національної поліції** та **військовослужбовців СБУ**. Держава вирішує, кому зменшити платежі, але перекладає фінансову відповідальність на місцеві бюджети.
3. **Усю заборгованість за невиплачені пільги уряд перекладає на громади:** за рахунок місцевих бюджетів компенсуватимуть усі невиплачені пільги на оплату комунальних послуг за попередні бюджетні періоди. **Станом на 01.09.2017 заборгованість складає 8 млрд.грн.**
4. **Місцеві бюджети будуть й надалі утримувати дошкільні навчальні заклади та культурні установи. До цього переліку додадуться ВНЗ I-II рівня акредитації (коледжі, училища, технікуми).**
5. **Заможні громади просто пограбують:** відсоток коштів місцевих бюджетів, які передають до державної казни у вигляді реверсної дотації, зростуть з 50 до 80%. Реверсна дотація – це гроші, які громади, що мають вище середнього дохід на людину, перераховують в державний бюджет. В 2017 році заможні громади передавали 50% свого доходу, який був вище середнього рівня. Зараз в них хочуть забрати 80% - це маже все.
6. **Шантаж: громади не отримають субвенцій та дотацій, якщо держбюджет не ухвалить вчасно:** законопроект пропонує виключити норму, яка гарантує місцевим бюджетам, що у разі неухвалення закону про державний бюджет у встановлений термін, дотації та субвенції перерахують відповідно до обсягів, визначених законом про державний бюджет на попередній бюджетний період.

Фракція «Самопоміч» вимагає:

1. Перекласти усі платежі, не притаманні громаді на державний бюджет: утримання освітніх, культурних та медичних закладів, оплата пільг за комунальні платежі та проїзд в транспорті – це функція держави. Пільги має забезпечувати той, хто їх призначає. Громади можуть сплачувати лише ті пільги, які вони самі встановили.
2. Відсоток коштів місцевих бюджетів, які передають до державного бюджету у вигляді реверсної дотації, зменшити до 30% (зараз 50%, планують 80%).
3. Незалежно від вчасності прийняття державного бюджету на рік, місцеві бюджети мають гарантовано отримати дотації та субсидії в обсягу, визначеному у попередній бюджетний період.

ПРИПИНИТИ РУЧНЕ КЕРУВАННЯ МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ

В Бюджеті передбачені «ручний» розподіл грошей громад:

1. **«Ручник» для субсидій:** додаткову дотацію для місцевих бюджетів на видатки з утримання закладів освіти та охорони здоров'я передають ОДА, які САМОСТІЙНО визначатимуть порядок розподілу цих грошей. Обласні адміністрації на власний розсуд вирішуватимуть, які саме комунальні лікарні і скільки отримують. Це «ручник» президентської вертикалі, який буде тримати на короткому паску громади.
2. **Фонд Регіонального Розвитку** – це 8 млрд. грн. у 2018 році. Фонд зріс на 6,5 млрд. грн. Це «ручник» уряду, який буде на свій розсуд розподіляти ці гроші між громадами.

Поруч з цим - **недостатній обсяг субвенції на розбудову інфраструктури ОТГ**. Задекларувавши підтримку об'єднання територіальних громад, держава з року в рік зменшує їх підтримку (з розрахунку на одну громаду). У 2016 році на 159 громад було передбачено 1 млрд. грн., у 2017 – 366 громад – 1,5 млрд. грн. У 2017 році на більш ніж 600 громад планується 1,9 млрд. грн.

Так само **недостатнім є обсяг освітньої субвенції**. Обсяг освітньої субвенції складає 61,2 млрд. грн (ріст 16,5%), у той час коли планується збільшення заробітних плат педагогічних працівників на 25%, що потребує додаткового фінансування.

Фракція «Самопоміч» вимагає:

1. Усі субсидії та дотації громадам мають сплачувати напряму з державного бюджету без жодних «ручників» облдержадміністрацій.
2. Скасувати Фонд Регіонального розвитку. Гроші, зекономлені на Фонді спрямувати на:
  - Субвенцію на розбудову інфраструктури ОТГ на рівні 5,5 млрд. грн. (додати 3,6 млрд. грн.)
  - Забезпечити пропорційне збільшення розміру освітньої субвенції до 65,7 млрд. грн. (відповідно до розміру збільшення заробітних плат) – на що спрямувати додаткові 4,5 млрд. грн.